

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP THÔNG QUA CÁC HOẠT ĐỘNG NGOÀI GIỜ CHÍNH KHÓA TẠI TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ CAO BÁ QUÁT, XÃ THUẬN AN, THÀNH PHỐ HÀ NỘI THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG 2018

Nguyễn Thị Hải Yến
Trường Trung học cơ sở Cao Bá Quát
Email: haiyen26297@gmail.com

Tóm tắt: Bài báo trình bày những vấn đề lý luận cơ bản về quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa tại trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Trên cơ sở phân tích vai trò của Hiệu trưởng, đặc điểm hoạt động trải nghiệm – hướng nghiệp và yêu cầu đổi mới giáo dục, bài báo làm rõ các nội dung quản lý trọng tâm gồm: lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo và kiểm tra – đánh giá. Những luận điểm lý luận này là cơ sở để nghiên cứu thực tiễn và đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp tại Trường THCS Cao Bá Quát trong bối cảnh đổi mới giáo dục toàn diện.

Từ khóa: Hoạt động trải nghiệm; hướng nghiệp; quản lý giáo dục; hoạt động ngoài giờ chính khóa; Chương trình GDPT 2018

SOME THEORETICAL ISSUES ON MANAGEMENT OF EXPERIENTIAL ACTIVITIES AND CAREER GUIDANCE THROUGH OUT-OF-CURRICULAR ACTIVITIES AT CAO BA QUAT SECONDARY SCHOOL, THUAN AN COMMUNE, HANOI CITY ACCORDING TO THE 2018 GENERAL EDUCATION PROGRAM

Abstract: The article presents basic theoretical issues on management of experiential activities and career guidance through out-of-school activities at secondary schools according to the 2018 General Education Program. On the basis of Analyzing the role of the Principal, the characteristics of experiential activities - career guidance and the requirements for educational innovation, the article clarifies the key management contents including: planning, organization, implementation, direction and inspection - evaluation. These theoretical arguments are the basis for practical research and proposing appropriate management measures to improve the effectiveness of experiential activities and career guidance at Cao Ba Quat Secondary School in the context of comprehensive educational innovation.

Keywords: Experiential activities; career guidance; educational management; extracurricular activities; 2018 General Education Program

Nhận bài: 19/10/2025

Phản biện: 19/11/2025

Duyệt đăng: 22/11/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục luôn giữ vị trí trung tâm trong sự phát triển của xã hội loài người. Nghị quyết số 29-NQ/TW đã khẳng định yêu cầu đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học. Tinh thần đó được cụ thể hóa trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, trong đó hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trở thành một hoạt động giáo dục bắt buộc nhằm góp phần hình thành nhân cách và định hướng nghề nghiệp cho học sinh.

Ở cấp trung học cơ sở, hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp có vai trò quan trọng giúp học sinh phát triển kỹ năng sống, năng lực giải quyết vấn đề, hiểu biết nghề nghiệp và trách nhiệm xã hội. Tuy nhiên, thực tiễn triển khai hoạt động này tại nhiều trường học còn bộc lộ hạn chế, đặc biệt trong khâu quản lý và tổ chức các hoạt động ngoài giờ chính khóa. Tại Trường THCS Cao Bá Quát

(xã Thuận An, thành phố Hà Nội), việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp đã được quan tâm nhưng còn thiếu tính hệ thống, chưa có sự phối hợp đồng bộ giữa nhà trường – gia đình – xã hội.

Xuất phát từ yêu cầu đổi mới giáo dục và thực tiễn, việc nghiên cứu lý luận về quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa là cần thiết, làm cơ sở khoa học để xây dựng giải pháp quản lý phù hợp trong bối cảnh thực tiễn của nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vị trí, chức năng, nhiệm vụ của người Hiệu trưởng trường trung học cơ sở trong quản lý nhà trường

a. Vị trí của Hiệu trưởng trường THCS: Hiệu trưởng trường THCS là người đứng đầu nhà trường, đại diện cho nhà trường trước các cấp quản lý giáo dục và trước xã hội, chịu trách nhiệm

toàn diện về tổ chức, quản lý và phát triển các hoạt động giáo dục trong nhà trường. Hiệu trưởng giữ vai trò chủ thể quản lý, trực tiếp điều hành các hoạt động chuyên môn, nhân sự, tài chính, cơ sở vật chất và các mối quan hệ xã hội của nhà trường.

Vị trí của Hiệu trưởng thể hiện ở việc: Là người quyết định định hướng phát triển của nhà trường; Là cầu nối giữa nhà trường với các cơ quan quản lý giáo dục và các lực lượng xã hội; Là người chịu trách nhiệm cao nhất về chất lượng giáo dục và hiệu quả hoạt động của nhà trường.

b. Chức năng của Hiệu trưởng trường THCS: Hiệu trưởng trường THCS có các chức năng cơ bản sau:

Chức năng lãnh đạo: Hiệu trưởng định hướng tầm nhìn, xây dựng chiến lược phát triển nhà trường; tạo động lực, dẫn dắt đội ngũ giáo viên và học sinh thực hiện mục tiêu giáo dục; xây dựng văn hóa nhà trường lành mạnh và môi trường giáo dục tích cực.

Chức năng quản lý: Hiệu trưởng tổ chức, điều hành các hoạt động của nhà trường theo các chức năng quản lý: Lập kế hoạch; Tổ chức thực hiện; Chỉ đạo, điều hành; Kiểm tra, đánh giá. Chức năng này bao quát mọi lĩnh vực: nhân sự, chuyên môn, tài chính, cơ sở vật chất, hoạt động giáo dục, quan hệ nhà trường – gia đình – xã hội.

Chức năng kiểm tra – giám sát: Hiệu trưởng giám sát việc thực hiện quy chế chuyên môn, nội quy trường học, kỷ luật – kỷ cương; đánh giá giáo viên, học sinh; đảm bảo chất lượng giáo dục; duy trì sự tuân thủ pháp luật, quy định ngành và các chuẩn nghề nghiệp.

Chức năng tham mưu: Hiệu trưởng là người tham mưu trực tiếp với Phòng GD&ĐT, chính quyền địa phương về kế hoạch phát triển nhà trường, cơ sở vật chất, nguồn lực xã hội hóa và các vấn đề giáo dục trên địa bàn.

c. Nhiệm vụ của Hiệu trưởng trường THCS:

Nhiệm vụ về tổ chức bộ máy và quản lý nhân sự: Quản lý, phân công, sử dụng, đánh giá giáo viên, nhân viên; Bồi dưỡng, phát triển đội ngũ; Thực hiện các chính sách đối với giáo viên, học sinh theo quy định; Xây dựng quy chế làm việc và hệ thống văn bản nội bộ.

Nhiệm vụ về quản lý hoạt động chuyên môn: Chỉ đạo xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch

giáo dục của nhà trường; Triển khai chương trình GDPT 2018; Tổ chức hoạt động dạy học, hoạt động trải nghiệm – hướng nghiệp, giáo dục kỹ năng sống; Kiểm tra hồ sơ chuyên môn, dự giờ, đánh giá giờ dạy.

Nhiệm vụ về quản lý học sinh: Tổ chức các hoạt động giáo dục toàn diện; Đảm bảo quyền, nghĩa vụ và an toàn học sinh; Phối hợp với giáo viên chủ nhiệm, Đoàn – Đội, cha mẹ học sinh; Xử lý kịp thời các vấn đề về kỷ luật, đạo đức, tâm lý học đường.

Nhiệm vụ về quản lý tài chính và cơ sở vật chất: Quản lý tài chính công khai, minh bạch; Huy động và sử dụng hiệu quả nguồn lực xã hội hóa; Quản lý, bảo dưỡng cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học.

Nhiệm vụ về phối hợp các lực lượng giáo dục: Phối hợp với phụ huynh, chính quyền địa phương, đoàn thể xã hội; Xây dựng trường học an toàn, thân thiện; Tổ chức các hoạt động cộng đồng, giáo dục địa phương.

Nhiệm vụ về kiểm tra, đánh giá: Đánh giá giáo viên theo chuẩn nghề nghiệp; Đánh giá học sinh theo quy định; Kiểm tra các hoạt động giáo dục, tài chính, chuyên môn; Tổng kết, báo cáo hoạt động nhà trường theo định kỳ.

Nhiệm vụ về thực hiện dân chủ và pháp luật: Tổ chức thực hiện quy chế dân chủ cơ sở; Bảo đảm kỷ cương, văn hóa ứng xử trong nhà trường; Chịu trách nhiệm trước pháp luật về mọi hoạt động.

Kết luận: Có thể nói, Hiệu trưởng trường THCS giữ vai trò trung tâm trong quản lý nhà trường, vừa là nhà quản lý, nhà lãnh đạo, nhà tổ chức, vừa là người thầy định hướng sự phát triển của tập thể sư phạm và học sinh. Việc nắm vững vị trí, chức năng và nhiệm vụ của Hiệu trưởng là cơ sở quan trọng để nghiên cứu đề tài quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

2.2. Nội dung quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

2.2.1. Lập kế hoạch cho hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Lập kế hoạch là bước đầu tiên trong quá trình quản lý giáo dục. Vì vậy lập kế hoạch cũng là quá trình theo dõi, đảm bảo kế hoạch đã lập sẽ được thực hiện đúng quy trình, đúng trình tự và đúng kết quả mục tiêu đặt ra. Để quản lý kế hoạch hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đạt hiệu quả cao thì các cấp quản lý giáo dục cần:

Xác định mục tiêu, nội dung hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Xây dựng các kế hoạch (ngắn hạn, trung hạn và dài hạn) để tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 theo tuần, tháng, kỳ, năm học;

Lập Bảng phân công nhân sự thực hiện hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Chú trọng vai trò TTCM, giáo viên chủ nhiệm, Bí thư Đoàn TH CSHCM;

Xác định các biện pháp thực hiện kế hoạch giáo dục hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Dự kiến các điều kiện phục vụ cho việc thực hiện kế hoạch hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Chuẩn bị CSVC, kinh phí, trang thiết bị dạy học, đồ dùng đồ chơi đáp ứng yêu cầu của việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.2.2. Tổ chức triển khai hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 cần phải thực hiện những bước sau:

Xác định các bộ phận trong nhà trường THCS tham gia hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Trên cơ sở đó, thành lập Ban điều hành thực hiện việc giáo dục hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (gồm Hiệu trưởng/Phó Hiệu trưởng phụ trách chuyên môn, TTCM, Bí thư đoàn TN CSHCM, Giáo viên chủ nhiệm, Kế toán...). Phân công thật rõ người kín việc cho các bộ phận tham gia quản lý hoạt động trải nghiệm ở trường tiểu học theo Chương trình GDPT 2018. Từ đó việc phân công công việc chuyên môn sẽ phù hợp, không bị chồng chéo.

Xác định các bộ phận ngoài nhà trường tham gia giáo dục hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Xác định cụ thể nhiệm vụ của từng bộ phận ngoài nhà trường tham gia quản lý. Bộ phận ngoài nhà trường chính là gia đình và xã hội cũng góp sức giáo dục cho học sinh ngày càng tiến bộ.

Phân công cụ thể nhiệm vụ cho từng thành viên của bộ phận trong nhà trường và bộ phận ngoài nhà trường trong việc triển khai kế hoạch giáo dục hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 đảm bảo sự phối hợp nhịp nhàng, ăn khớp.

Xác lập cơ chế và tổ chức phối hợp các bộ phận trong và ngoài nhà trường thực hiện hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Bám sát nội dung, đảm bảo truyền tải đầy đủ nội dung, khối lượng kiến thức đã chuẩn bị cho từng học sinh.

Tổ chức bồi dưỡng nâng cao kiến thức và kỹ năng sư phạm cho đội ngũ tham gia hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Tổ chức bồi dưỡng cho nguồn nhân lực thực hiện hoạt động trải nghiệm. Có thể cử tham gia các khóa bồi dưỡng do Sở và Phòng VHXXH tổ chức, có thể do chính nhà trường tổ chức và mời giảng viên đến dạy chuyên sâu cho phù hợp với tình hình riêng của mỗi trường.

2.2.3. Chỉ đạo hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Chỉ đạo hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 là quá trình tác động có mục đích, có tổ chức của nhà quản lý đến cách thức làm việc của giáo viên và học sinh nhằm đạt được mục đích tổ chức hoạt động. Chỉ đạo hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp luôn song song với quản lý mục tiêu, chương trình, nội dung, hình thức, phương tiện, kết quả tổ chức hoạt động trải nghiệm, trải nghiệm và quản lý đồng bộ.

Chỉ đạo hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 cần thực hiện những bước sau:

Ban hành các văn bản chỉ đạo (quyết định) về việc quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Chỉ đạo đổi mới nội dung các hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Động viên, khuyến khích CBQL, giáo viên thường xuyên làm mới hình thức, phương pháp tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Chỉ đạo đánh giá học sinh thường xuyên qua các hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018;

Chỉ đạo ứng dụng công nghệ thông tin và sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại hàng ngày trong việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.2.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa cho học sinh ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018

Quản lý và kiểm tra đánh giá là khâu cuối cùng của chu trình quản lý; Tuy nhiên muốn thực hiện đánh giá có hiệu quả đòi hỏi từ Ban giám hiệu, tổng phụ trách Đội, giáo viên bộ môn, giáo viên chủ nhiệm phải xây dựng được tiêu chí đánh giá. Tiêu chí đánh giá phải căn cứ trên mục tiêu của từng Hoạt động do trường triển khai. Muốn thực hiện được việc báo cáo, đánh giá có hiệu quả, tạo thông tin phản hồi tích cực và có cơ sở đánh giá thi đua từng khối, lớp, toàn trường; đồng thời có cơ sở xếp loại, đánh giá giáo viên, giáo viên chủ nhiệm, học sinh thông qua quá trình tổ chức, tham gia và kết quả đạt được của hoạt động trải nghiệm. Thông thường, hoạt động kiểm tra đánh giá tuân thủ theo một số nội dung sau:

Xây dựng các tiêu chuẩn đánh giá công tác tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Tổ chức các hình thức kiểm tra hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Phát hiện các sai sót, lệch lạc trong việc tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và điều chỉnh kịp thời.

Tổng kết, đánh giá việc thực hiện kế hoạch hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Tổ chức nhân rộng các điển hình tiên tiến để làm tốt hơn công tác giáo dục hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Chỉ đạo sử dụng kết quả kiểm tra để phát triển năng lực tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa ở trường trung học cơ sở theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và phát triển năng lực nghề nghiệp nói chung cho giáo viên THCS.

III. KẾT LUẬN

Quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp thông qua các hoạt động ngoài giờ chính khóa đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện mục tiêu phát triển năng lực và phẩm chất học sinh theo Chương trình GDPT 2018. Để hoạt động này đạt hiệu quả, Hiệu trưởng và đội ngũ nhà trường cần

thực hiện đầy đủ các bước: lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo và kiểm tra – đánh giá một cách khoa học, đồng bộ và linh hoạt. Những vấn đề lý luận được đề cập trong bài là cơ sở quan trọng cho việc khảo sát thực trạng và đề xuất các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động trải nghiệm – hướng nghiệp tại Trường THCS Cao Bá Quát trong giai đoạn tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2018). Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ban hành Chương trình giáo dục phổ thông. Hà Nội: Bộ GD&ĐT.
- Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam. (2013). Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo. Hà Nội: Văn phòng Trung ương Đảng.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2019). Công văn 3535/BGDĐT-GDTH ngày 19/8/2019 — Hướng dẫn thực hiện nội dung hoạt động trải nghiệm (thực hiện Chương trình GDPT 2018). Hà Nội: Bộ GD&ĐT.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2023). Công văn 5636/BGDĐT-GDTrH ngày 10/10/2023 — Hướng dẫn xây dựng kế hoạch dạy học các môn Khoa học tự nhiên, Lịch sử-Địa lý, Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp (bậc THCS). Hà Nội: Bộ GD&ĐT.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2023). Công văn 3899/BGDĐT-GDTrH ngày 03/08/2023 — Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024. Hà Nội: Bộ GD&ĐT.
- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. New York: Macmillan. (Cổ điển về lý thuyết học tập qua trải nghiệm — cơ sở lý luận cho HĐTN).
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall. (Mô hình chu trình học tập trải nghiệm của Kolb — tham chiếu lý luận hữu ích).
- Bùi, Thị Thu Hương. (2023). Quản lý hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp cho học sinh ở trường trung học cơ sở. *Tạp chí Khoa học Quản lý Giáo dục*, 2(38), 78–83. (Bài nghiên cứu thực tiễn sát với đề tài THCS).